

Memòria 2013

Fundació Centre Obert Joan Salvador Gavina

SUMARI

Presentació del president	5
Introducció	6
Les Famílies ateses	8
Els Projectes realitzats	10
Projecte de Centre Obert Infantil i Adolescent	10
Projectes específics de l'Espai Jove Gavina	14
Projecte de Lleure	15
Atenció i suport a les famílies	16
Projecte " <i>Nutrició i higiene, pilars bàsics en el desenvolupament infantil i familiar</i> "	17
Les persones de la Fundació	18
Els professionals	18
Els voluntaris	18
El Patronat	19
Ells ens han ajudat	20
Els nostres comptes	22

PRESENTACIÓ DEL PRESIDENT

Benvolgudes i benvolguts,

Amb la publicació de la Memòria d'aquest any, novament em dirigeixo a vosaltres en representació del Patronat per tal de rendir-vos comptes de la tasca realitzada per la Fundació Joan Salvador Gavina al llarg de l'any 2013, amb l'objectiu de ser el màxim de transparents.

Ha estat un any intens, amb molta feina realitzada amb il·lusió per tal de millorar la qualitat de vida dels infants, adolescents i joves, així com de les seves respectives famílies, del barri del Raval de Barcelona, on estem situats.

La crisi econòmica, política, social... es fa sentir, any rere any, en més famílies i infants de la nostra ciutat. Ens preocupa molt que, cada vegada, repercuteix més directament en les famílies que estem atenent. Augmenta el número de famílies pràcticament sense recursos econòmics per a poder fer front a les despeses bàsiques per a la seva subsistència. S'està incrementant el número de famílies desnonades i la pobresa energètica, degut a l'impagament dels rebuts dels serveis bàsics del propi domicili (aigua, llum, gas...), és més palesa. Ha augmentat considerablement el número de persones que ens demanen suport per a la cobertura de necessitats bàsiques, la qual cosa, ens ha obligat a posar en funcionament determinats serveis per a donar una resposta d'urgència a aquestes necessitats (alimentació, productes d'higiene, etc.). I això no és pura estadística sinó una realitat copsada des del territori.

Aquesta situació crítica incideix també, de manera directa, a l'estabilitat emocional de les principals víctimes que la pateixen: els infants, adolescents i joves que estem atenent. A molts d'ells els estem donant un suport psicològic per a poder fer front a la depressió, ansietat, angixa, desmotivació... que els permeti recuperar les ganes de seguir lluitant per un present i un futur millor.

Però no ens podem només quedar en la superació dels problemes més punyents que deriven d'aquesta injusta crisi, que colpeja amb duresa un dels sectors més vulnerables com és la infància i l'adolescència, sinó que hem de continuar fent l'esforç de mantenir el nivell d'excel·lència dels programes socioeducatius que han permès assolir els objectius d'integració i cohesió social de molts dels infants i de les seves famílies.

Des d'aquestes línies volem donar-vos les gràcies a totes aquelles persones que heu contribuït a fer realitat el projecte de la Fundació al llarg d'aquest any: professionals, voluntaris, socis i donants, simpatitzants, fundacions, empreses i administracions públiques que han aportat, cadascú des de la seva situació, un petit gra de sorra per a fer un gran projecte.

L'augment de necessitats també ens porta a seguir-vos demanant la vostra implicació i col·laboració. Seguim necessitant recursos econòmics que ens permetin respondre a les urgències que ens arriben cada dia.

Us convido a llegir aquestes pàgines que il·lustra la feina ben feta i us animo a seguir construint un món millor, on els infants siguin protagonistes de les seves pròpies vides i puguin continuar regalant-nos un somriure.

Rebeu una cordial i afectuosa salutació.

Xavier Campà
President

INTRODUCCIÓ

L'any 1979 amb la vista posada en millorar la situació de desatenció que patien infants, joves i famílies del Raval de Barcelona, s'estableixen les bases de la Fundació Centre Obert Joan Salvador Gavina. A través del nostre projecte central i més consolidat, el Centre Obert, hem pogut detectar les noves realitats del barri i procurar que les situacions de pobresa no derivin en situacions excloents. Des de fa gairebé 34 anys oferim projectes educatius i formatius que compensen les dificultats de moltes de les famílies que viuen al Raval i atenem a la nostra Fundació.

La crisi econòmica en la que estem immersos, s'ha fet palesa amb especial cruïsa en els sectors socials més vulnerables com les famílies, infants, adolescents i joves amb les que realitzem la nostra tasca socioeducativa. Hem constatat que el desànim i la desesperació dels pares davant situacions molt complicades genera conflictitat en la família i també entre els infants. Les situacions de conflicte s'expressen de formes diferents però acaben afectant de manera negativa tant a ells mateixos com a les persones del seu voltant.

Tenim davant nostre el repte de generar esperança, d'acompanyar davant les dificultats, de fer veure a les persones que atenem les seves fortaleses i les seves capacitats tant personals com col·lectives.

Durant el 2013 hem dut a terme els següents projectes:

- Centre Obert Infantil
- Centre Obert Adolescent
- Espai Jove Gavina
- "Gavina fa estiu". Lleure en època de vacances.
- "Nutrició i higiene, pilars bàsics en el desenvolupament infantil i familiar". Cobertura de necessitats bàsiques.

EL MÉS RELLEVANT DE L'ANY

A banda dels projectes d'intervenció, realitzem activitats per donar a conèixer la labor de la Fundació i sensibilitzar la societat civil de les moltes i variades dificultats a les que s'enfronten

les famílies del Raval. A més, aquest any des d'altres àmbits que no són el tercer sector s'ha reconegut la trajectòria i l'excel·lència de l'entitat. Aquestes són algunes de les activitats destacades i els premis i reconeixements rebuts.

4t Concurs "Dibuixa pel calendari"

Al principi de cada curs es presenta el centre d'interès que emmarcarà les activitats de la Fundació i relacionat amb ell els infants del Centre Obert participen en el concurs "Dibuixa pel calendari". En aquesta quarta edició del concurs el lema va ser "La revolució dels petits gestos". Els dibuixos guanyadors són els que van il·lustrar el calendari de l'any 2013.

Homenatge als voluntaris

La trajectòria del Gavina neix amb l'empenta d'un grup de voluntaris que es va commoure amb la realitat d'exclusió social i patiment d'infants i famílies del barri del Raval. Passats més de 34 anys, continuen donant protagonisme a les persones que atenem, amb una presència senzilla i compromesa, treballant conjuntament amb tot l'equip per a la recuperació dels drets de participació i inclusió social dels col·lectius més vulnerables. Vam retre'ls un homenatge, a tots, als voluntaris d'ahir i als d'avui, presents al llarg de tots aquest anys d'història de la nostra entitat donat que la situació actual ens fa

augurar un futur que reclama promoure un canvi social. Els voluntaris, una vegada més, estan cridats a fer un compromís ferm de recerca d'una justícia que respongui a les necessitats dels més desfavorits. L'acte es va realitzar el 6 de juny, a la sala de tancs de la Fàbrica Moritz de Barcelona.

Concert Benèfic de Gospel

Ja comença a ser tradició de Nadal el concert que, en col·laboració amb la Sedeta Gospel Singers, organitzem per tal de recollir fons pels projectes de la Fundació. Vam reunir a la Parròquia de Santa Mònica de Barcelona prop de 300 persones.

Reconeixement a l'Excellència de la nostra tasca

La Fundació Avedis Donabedian (FAD) atorga des de l'any 1990 uns premis a la qualitat en l'àmbit de la Sanitat amb la idea de distingir públicament la feina diària realitzada pels professionals de la Sanitat i els centres de Salut. L'any 2013 van convocar per primera vegada el Premi a l'Excellència en Integració Social i el jurat va atorgar aquest guardó a la nostra Fundació. A la convocatòria hi vam presentar el nostre programa de promoció, formació i inserció humana i cultural dels infants, joves i famílies en situació d'alta pobresa i marginació del barri del Raval de Barcelona. L'acte va tenir lloc el 9 de gener de 2013 al Palau de la Música Catalana.

La fundadora de la nostra entitat rep la Creu de Sant Jordi

La Generalitat de Catalunya va concedir la Creu de Sant Jordi a la senyora Concepció Mata i Fuentes, fundadora de la nostra entitat ara fa 34 anys. La Conxita va rebre aquesta distinció pels serveis destacats prestats a Catalunya, en l'àmbit cívic, social i humà. Amb el seu esforç personal ha contribuït a construir el nostre país, portant a terme una tasca valuosa de suport als més desfavorits, especialment en l'atenció a infants, joves i famílies, fomentant la cohesió i la igualtat d'oportunitats. La seva dedicació abnegada en l'atenció a la infància del barri del Raval de Barcelona, la va impulsar a posar en marxa el primer centre diürn d'atenció a infants de Catalunya, el Centre Obert Joan Salvador Gavina. L'acte es va celebrar el dia 15 de maig al Palau de la Generalitat de Catalunya.

LES FAMÍLIES ATESES

Al llarg de l'any 2013, hem atès a la Fundació 220 infants, adolescents i joves d'entre 0 i 22 anys i 135 famílies. L'accés als diferents programes i projectes es fa a través de la demanda directa de les famílies o bé per derivació de Serveis Socials, dels Equips d'Atenció a la Infància (EAIA), Escoles, Instituts, Equips d'Atenció Pedagògica (EAP) o des dels Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ).

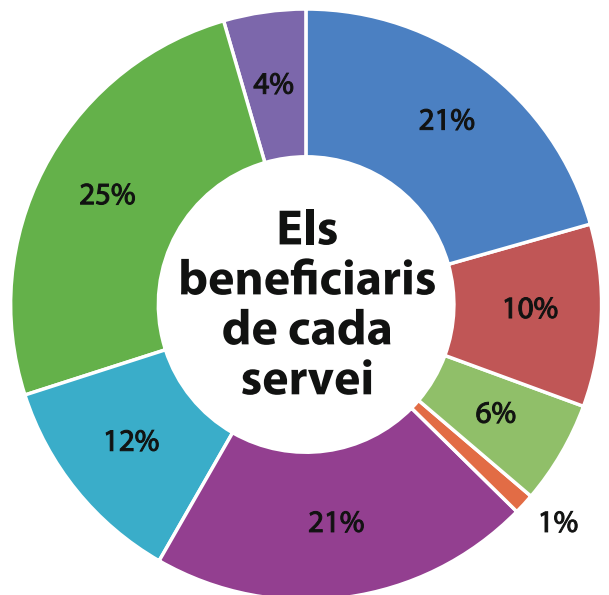
Projecte	Beneficiaris atesos
Centre Obert Infantil	92
Centre Obert Adolescent	36
Espai Jove Gavina	35
"Gavina fa estiu". Projecte de lleure (Casal i colònies)	203
Projecte de menjador escolar	158
Projecte de necessitats bàsiques (esmorzars i dutxes)	28

Taula 1 - Beneficiaris de cada projecte

Durant l'any hem constatat que la situació socioeconòmica de les famílies s'ha agreujat considerablement, van perdre poder adquisitiu arribant a quedar-se sense cap tipus d'ingrés.

Del nombre de famílies ateses per la Fundació cal destacar que:

- 53 famílies són ateses per Serveis Socials. L'EAIA està intervenint en 15 casos.
- El 2013, 21 famílies van patir un desnonament.
- Hem registrat 37 casos de violència intrafamiliar.
- 92 adults referents es troben a l'atur.
- 20 famílies no han tingut cap ingrés i 44 famílies viuen amb menys de 645€ mensuals.
- Atenem 31 famílies nombroses i 40 de monoparentals.

- Centre Obert
- Reforç educatiu
- Espai Jove
- Atenció psicopedagògica
- Lleure - Casal
- Lleure - Colònies
- Menjador escolar
- Esmorzar i dutxes

De forma generalitzada, les famílies que atensem acumulen molts d'aquests indicadors i això provoca que augmentin les situacions de risc en els infants.

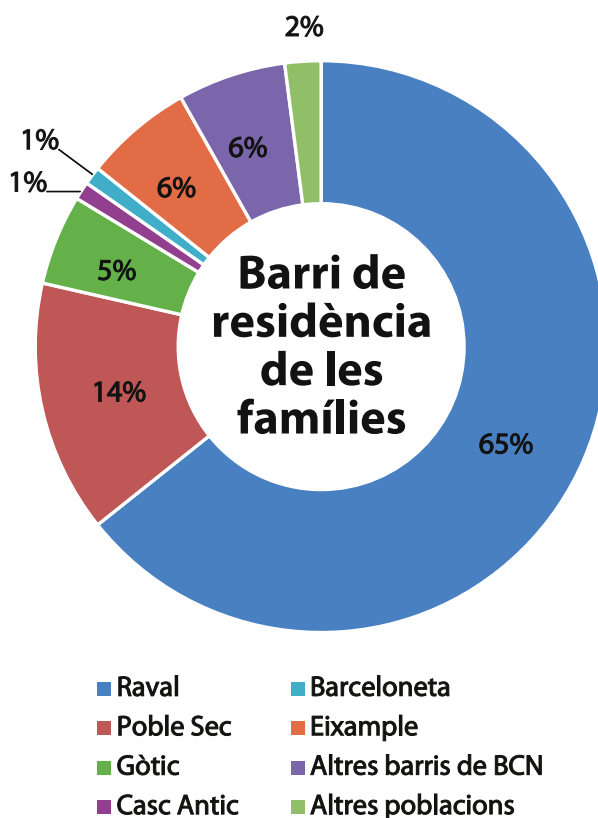
Les característiques principals dels perceptors de la Renda Mínima d'Inserció (RMI) són famílies amb un alt nivell de vulnerabilitat que presenten una molt dèbil xarxa social, dificultats socioeconòmiques i laborals, poca o nulla experiència laboral, pocs recursos personals i analfabetisme funcional, problemes de salut crònica, dinàmiques familiars disfuncionals, barrera idiomàtica, impossibilitats d'accedir a un habitatge del mercat ordinari o famílies amb fills que viuen en habitatges que presenten unes condicions insalubres.

PROCEDÈNCIA DE LES FAMÍLIES ATESES

Un 77% de les famílies ateses per la Fundació procedeixen de l'estranger, en la seva majoria del Marroc però també atenem un gruix important de famílies provinents de països llatinoamericans. És important destacar que, tot i la diversitat d'orígens culturals dels pares i mares al capdavant de les famílies, més de la meitat dels infants que hem atès tenen nacionalitat espanyola. A la taula 2 hi ha una relació de les famílies estrangeres i la seva procedència.

País de procedència	Núm. Famílies
Marroc	30
Equador	17
Pakistan	15
Santo Domingo	4
Colòmbia	3
Argentina	2
Cuba	1
El Salvador	1
Senegal	1
Rússia	1
Filipines	2

Taula 2 - Procedència de les famílies ateses

ELS PROJECTES REALITZATS

ATENCIÓ A INFANTS, ADOLESCENTS I JOVES

Aquest curs, per tal d'adequar-nos a la *ratio* marcada pels criteris d'atenció i qualitat del servei i respondre a la creixent demanda, s'ha dividit cada grup d'edat en 2 subgrups de manera que podem oferir a les famílies entre 2 i 4 dies d'atenció setmanal en funció del Projecte Educatiu Individual de l'infant (PEI) i del pla de treball acordat amb la família.

famílies (equips de serveis socials, educatius i de salut mental).

- Atenció psicològica.
- Atenció psicopedagògica.

L'atenció en grup permet realitzar activitats socioeducatives adaptades a cada franja d'edat en els següents àmbits:

- Formació, suport i orientació acadèmica.
- Competències socials.

	Grup	Edat	Total Beneficiaris
Centre Obert Infantil	(P) Pardalets, grups 1 i 2	4 i 5 anys	23
	(O) Orenetes, grups 1 i 2	6 i 7 anys	20
	(M) Montjuïc, grups 1 i 2	8 i 9 anys	22
	(T) Tibidabo, grups 1 i 2	10 i 11 anys	21
Total Centre Obert Infantil			86
Centre Obert Adolescent	(C) Canigó	12 i 13 anys	15
	(G) Grans	14 i 15 anys	17
Total Centre Obert Adolescent			32
Centre Obert Jove i Espai Jove	(EJ) Espai Jove	16 i 18 anys	19
		19 a 22 anys	8
Total Centre Obert Jove i Espai jove			27

Taula 3 - Participació als projectes d'atenció infantil, adolescent i jove.

A la Fundació hi ha quatre grans projectes socioeducatius:

PROJECTE DE CENTRE OBERT INFANTIL I ADOLESCENT

El projecte de **Centre Obert Infantil, Adolescent i Jove**. Servei preventiu d'Atenció Primària per a infants, adolescents i joves de 4 a 18 anys, obert durant tot el curs escolar en horari de tarda.

El treball d'atenció es realitza amb una metodologia de seguiment individual i grupal amb l'objectiu de fomentar l'autonomia personal. El seguiment individual suposa:

- Entrevista amb els menors i joves.
- Entrevistes amb els seus familiars.
- Coordinació amb els diferents agents externs que intervenen en el procés d'acompanyament dels menors i les seves

- Salut i esport.
- Cultura, art i oci.

El total de participants fins els 18 anys en el projecte de Centre Obert ha estat de 137 beneficiaris. A aquests cal afegir 8 joves d'entre 19 i 22 anys, deixant la intervenció en un total de **145 beneficiaris**.

Àmbit de formació, suport i orientació acadèmica

Totes les accions d'aquest àmbit volen recolzar i donar eines de millora acadèmica i formativa. El pla d'acció per cada beneficiari es recull en un contracte pedagògic, compromís que prenen l'infant i la seva família. Per aquelles famílies que no poden cobrir les despeses formatives dels seus fills es gestionen diferents tipus de beques.

Intervencions que s'han realitzat durant el curs escolar:

- Petita Infància. S'han realitzat dos tipus d'accions, una encarada al reforç de la comprensió lectora i raonament matemàtic, el *Quadern d'activitats*, i l'altre enfocada al foment de la lectura, la *Motxilla de jocs de lectura*. **Periodicitat:** 2 cops per setmana. **Participants:** 20 infants.

- Infància. S'han realitzat tres tipus d'accions, *Berena i aprèn*, aprofita el temps de berenar per realitzar jocs de preguntes; *l'Espai de deures* i *el Carpesà*, temps per fer els deures escolars i treballar la capacitat d'atenció i concentració. **Periodicitat:** De dilluns a dijous. **Participants:** 43 infants.
- Adolescents i joves. Hi ha tres accions que posen pes específic en el reforç educatiu i l'adquisició d'hàbits oferint un espai d'estudi diari, *l'Aula oberta*, la *Sala d'estudi* i el *Reforç individual*; i una acció de foment de la lectura dinamitzat per professionals de la Biblioteca Sant. Pau. **Periodicitat i participants:** Aula oberta, dos cops per setmana, 52 adolescents. Sala d'estudi i Reforç individual, dos cops per setmana, 38 adolescents i joves. Punt de lectura, setmanal, 8 adolescents.

Intervenció que s'ha realitzat durant les vacances escolars:

- Hem ofert un espai de reforç escolar per a preparar els exàmens de recuperació de setembre a estudiants de secundària i batxillerat de l'entitat i del barri. **Participants:** 18 adolescents i joves.

El que s'ha assolit... en suport i orientació acadèmica

- Entrevistes i coordinacions amb tots els tutors escolars d'infants, adolescents i joves.
- Gràcies a la sala d'estudi d'estiu, un 80% dels joves i adolescents participants van aprovar els exàmens de setembre.
- Augment en la demanda de temps de reforç per part dels menors.
- Millora del rendiment escolar: 98% d'aprovat a primària i un 86% d'aprovat a secundària.
- Els infants i adolescents valoren més la importància de l'estudi pel creixement personal.

Beques de formació

- Beques fundació Catalunya - la Pedrera. Destinades a facilitar i promocionar els processos educatius mitjançant la cobertura de les despeses de material, transport, menjador, activitats extraescolars i sortides escolars. Beneficiaris: 14 adolescents.
- Beques de la fundació Joan Salvador Gavina i beca *Talentia* de Rotary Club Pedralbes. Destinades a cobrir despeses de matrícula i material de joves majors de 16 anys que no poden accedir a beques oficials. Beneficiaris: 3 joves.

26 voluntaris han participat en les diferents accions d'aquest àmbit.

Àmbit de competències socials

Són accions que pretenen garantir el desenvolupament d'habilitats socials i fomentar el descobriment i assumpció de valors que afavoreixen la convivència.

Cal destacar el taller *Red de palabras*, organitzat i conduït pels professionals de la Fundació Vicky Bernadet, on van tractar temes relacionats amb les relacions abusives i es van donar eines per prevenir-les i detectar-les. Participants: 39 adolescents.

Àmbit de salut i esport

La salut com a àmbit i l'esport com a eina, han estat sempre presents en la intervenció i projectes de la Fundació. Tant les accions com les activitats que es proposen pretenen garantir entorns i hàbits saludables que previnguin factors de risc i potenciïn factors protectors.

Intervencions en relació a la salut:

- Berenars. Una estona de diàleg on adquirir i reforçar hàbits d'higiene i conscienciar sobre la importància d'una dieta saludable i equilibrada. El conveni signat amb l'Ajuntament de Barcelona, permet oferir un berenar més variat el berenar. A més d'un entrepà, donem una peça de fruita i un producte làctic.
- Suport psicològic. Gràcies al programa ProInfància de "la Caixa", s'està oferint teràpia psicològica als infants i les seves famílies.
- Visites oftalmològiques i odontològiques

Intervencions en relació l'esport:

- Psicomotricitat.
- Coneixement del medi aquàtic. Pensada pels més menuts amb l'objectiu d'adquirir habilitats en un medi molt diferent, i pels grups de mitjans com a pràctica d'activitat física i d'exploració de les capacitats motrius del cos.
- Futbol. Entrenaments, lligues i tornejos de barri i tornejos. El calendari futbolístic del barri és variat i adaptat a les franges d'edat. Cal destacar que a banda de practicar-se en format "entrenament" en alguna de les pistes municipals o patis d'escola del barri, s'organitzen des de les taules d'Infància i Joves del Raval lligues i tornejos entre les diferents entitats que les conformen. Un treball en xarxa i comunitari per fomentar la pràctica esportiva i treballar el respecte, camaraderia i les relacions positives entre infants del barri.
- Running S'ha introduït durant el curs aquesta nova activitat. Els adolescents han establert una rutina d'entrenament i escalfament per a sortir a córrer una mitjana d'entre 6 i 8 km per sessió. Com a culminació del taller, han participat a la 1a Cursa Atlètica de la Festa Major del Raval en la categoria dels 3000 m.

El que s'ha assolit...

en competències socials

- S'ha reduït el llenguatge despectiu referit a la identitat cultural dels infants.
- S'han trencat estereotips culturals afavorint la cohesió del grup.
- Els nois i noies han pres consciència de les seves capacitats i potencial humà.
- Han augmentat els valors en la relació d'ajuda i el treball voluntari i cooperatiu.
- Han après a cuidar-se entre ells i a respectar les seves diferències.
- Juntament amb l'Àrea de Treball social, hem promogut la participació directa de la família a les dinàmiques del centre, afavorint espais de diàleg, festa i participació activa amb seus fills.

- Tast d'altres esports. D'una banda i gràcies a la col·laboració de l'escola de surf Pukas Surf, s'ha realitzat a la platja de la Barceloneta un matí de Surf. A més, al Centre Esportiu de Can Ricart s'ofereixen jornades amb la pràctica d'esports com el voleibol, el bàsquet o el corfbol.

5 voluntaris han participat en les diferents accions d'aquest àmbit.

Cultura, art i oci

Són activitats socioeducatives que pretenen promocionar i garantir l'ús òptim i saludable del temps d'oci i fomentar l'expressió emocional i la comunicació mitjançant la cultura.

- Es participa en activitats de barri com són la festa de Nadal del projecte comunitari Infància del Raval, Raval(s), la Ravalstoltada, la festa de Sant Jordi, o la festa de l'escuma.
- Es promouen actes que impliquin a tot els grups i on es convida a les famílies a participar-hi. Alguns d'aquests moments són el Caga tió per Nadal o les festes de principi i final de curs.
- Els infants de 4 a 8 anys participen en els tallers de música i expressió corporal organitzats per Xamfrà.
- Els infants de 9 a 12 anys, participen en un taller de plàstica impartit per una pintora voluntària.

El que s'ha assolit...

en millora de la salut

- Els infants i joves han fet seus d'altres espais del barri i s'ha traduït en l'ús correcte de les instal·lacions esportives utilitzades.
- Incorporar el coneixement i la pràctica de nous esports entre els infants i adolescents del centre: bàsquet, Running i Surf a més de l'habitual i consolidat futbol.
- Infants i adolescents, han adquirit l'hàbit de portar la roba adequada per l'activitat esportiva.
- Els infants han millorat la coordinació i control de moviments corporals.
- Els infants van perdre la por a l'aigua i milloren la tècnica de natació.
- El treball en valors vehiculat a través de l'esport ha permès treballar les habilitats socials i hem vist rebaixar l'agressivitat física i verbal, rebaixar la competitivitat i augmentar el respecte i tolerància cap a companys amb menys habilitats.
- El treball d'autogestió de l'espai – dels adolescents i joves– els ha fet aprendre a prendre decisions consensuades i a escoltar-se entre ells.
- S'ha afavorit la cohesió de grup, el sentiment de pertinença i la coeducació.
- S'ha afavorit la interrelació entre infants, adolescents i joves de les entitats del barri.
- Han millorat els hàbits alimentaris i la ingesta d'aliments més variats.
- Han millorat el desenvolupament d'habilitats motrius: coordinació, orientació espai- temporal, percepció tàctil i auditiva, expressió corporal.
- Han augmentat l'autonomia personal.
- Millora de la salut emocional de les famílies, infants, adolescents i joves.

23 voluntaris han participat en les diferents accions d'aquest àmbit.

PROJECTES ESPECÍFICS DE L'ESPAI JOVE GAVINA

El projecte **Espai Jove** és un projecte dirigit a joves de 16 a 22 anys, en horari de tarda durant tot el curs escolar. És una continuació del centre obert adequant la dinàmica a la realitat de la joventut i les seves necessitats d'acompanyament acadèmic i sociolaboral.

A banda de l'atenció individual i en grup, l'Espai Jove Gavina té com a finalitat crear un context relacional de referència pels joves en la fase de transició a la vida adulta. Al jove se li ofereix la possibilitat de participar en els diferents programes d'acció que conformen el projecte. Segons les seves necessitats i interessos, es configura l'itinerari personalitzat de cada jove. La flexibilitat i l'atenció per espais (sala d'estudi i orientació acadèmica, espai d'esports, oci o tallers diversos) són les característiques fonamentals de l'Espai Jove. Com a trets propis més destacats, té un programa propi d'iniciació laboral i un projecte de formació de premonitors.

El que s'ha assolit... en l'àmbit artístic i cultural

- Reconeixen i valoren positivament els resultats col·lectius fruit de les aportacions individuals.
- Amb els tallers, s'ha millorat en el nivell de Petita infància, la psicomotricitat fina i l'autonomia a l'hora d'utilitzar eines i estris específics.
- S'ha afavorit un espai voluntari per aquells infants i adolescents amb interès artístic puguin desenvolupar la seva creativitat.
- Han conegut, compartit i participat en costums i festivitats pròpies del lloc d'origen familiar així com de la cultura catalana.
- Obrir espais on les famílies poden explicar els costums del seu país d'origen.
- Ha millorat el civisme en el seu comportament.
- Hem aprofitat als joves a ofertes culturals poc accessibles a la seva realitat.

Dins el programa d'iniciació laboral, s'ofereix un acompanyament i orientació laboral individual que va des de la confecció d'un currículum a la derivació a altres entitats per a recerca de feina passant per la motivació a presentar-se a processos de selecció. En cooperació amb altres entitats del barri es busquen oportunitats prelaborals aprofitant la dinàmica d'activitats del Raval. Es demana la implicació dels joves a canvi d'incentius econòmics variables en funció de la implicació, compromís i actitud laboral esperada (puntualitat, responsabilitat, treball en equip,...). Participants: 14 joves.

Cursos de formació de premonitors

Dirigit a joves entre 16 a 18 anys, amb els objectius de promocionar la qualitat de vida juvenil que potenciï la igualtat d'oportunitats; afavorir el reconeixement de la tasca educativa com a possible nova opció formativa i laboral del jove i promoure i reflexionar respecte la tasca a desenvolupar com a agents de canvi dins la comunitat on viuen. La formació comprèn un període de formació teòrica i un de pràctiques durant els quals es realitzen tutories de seguiment personalitzat amb els formadors. El curs vol formar als joves del barri com a agents educatius en el seu entorn. Participants: 21 joves han fet la formació teòrica i 9 han completat tot el programa durant l'any 2013.

	Setmana Santa	Estiu	
		Casal	Colònies
Petita Infància (de 4-8 anys)	25 al 28 març (casal)	1 al 19 juliol	21 al 27 juliol
	21	32	30
Infància (de 8-12 anys)	25 al 28 març (casal)	1 al 12 i 22 al 25 juliol	13 al 19 juliol
	24	32	27
Adolescents (de 12-16 anys)	25 al 27 març (colònies)		1 al 7 juliol
	13		24
Participants a les activitats	58	64	81
Participants totals	203		

Taula 4 - Participants a les activitats de lleure.

PROJECTE DE LLEURE

Les activitats de casal i colònies són una proposta de lleure durant els períodes de vacances escolars. Fa possible que infants, adolescents i joves gaudeixin d'un dret fonamental com el descans i el temps d'esbarjo. En resposta a les necessitats expressades per les famílies i als recursos disponibles, hem pogut oferir activitats durant els períodes de Setmana Santa i estiu.

Les activitats realitzades a la casa de Planoles compten amb l'inestimable suport de la Sra. Maria Vives.

Intervencions realitzades:

- **Petita Infància.** Cada setmana el personatge d'en Xanti el Pelegrí, introdueix l'eix temàtic de les activitats de casal i colònies proposant diferents temes a treballar.

- **Infància.** Una màquina del temps va portar diferents personatges de civilitzacions antigues que van explicar coses interessants i van ajudar a comprendre i valorar els nostres orígens.
- **Adolescents.** Per Setmana Santa una estada a la casa de colònies va permetre desconnectar de la gran ciutat i conèixer amb la natura. A l'Estiu, es va tornar a "el Caliu" on nois i noies van gaudir d'excursions als gorgs del Torrent de la Cabana, a la Molina a fer recorreguts pels arbres, tirolines i tir amb arc, a cal Gasparó a passar el dia, o a refrescar-se a la piscina de Planoles, tot envoltat de jocs cooperatius, fires d'activitats, cadenes de favors...

El que s'ha assolit...

durant el temps de lleure

- Destaquem l'augment en la participació del grup d'adolescents.
- Millora de l'actitud davant d'activitats de sortides al medi natural (excursions, rutes, etc..)
- Valorem adquirida la dinàmica pròpia de les activitats de lleure en els infants, primordialment dels més petits tot i que va ser la primera vegada per molts.
- Incorporació de nenes i noies de famílies que culturalment no tenien tradició de participar en aquestes activitats (s'han trencat pors a pernoctar fora de casa i alguns tabús i/o estereotips culturals).
- Els infants i adolescents han gaudit d'unes vacances fora del seu entorn proper.

ATENCIÓ I SUPORT A LES FAMÍLIES

El servei d'atenció personalitzat i de proximitat ha caracteritzat sempre la tasca de la Fundació al barri. Els projectes i els programes centrats en el nucli familiar, un dels cercles més importants de l'individu i on s'hi estableixen relacions que afecten al seu desenvolupament, vetllen i prevenen situacions de ruptura social de la família i dels seus membres. 135 famílies ateses que corresponen a 675 persones.

Els programes i accions transversals que s'ofereixen a les famílies han tingut aquests resultats:

- Programa Caixa ProInfància. Hem tramitat 653 ajuts destinats a 137 infants, un 52% directes per a béns i un 48% per a serveis. Dels ajuts destinat a béns, 190 han estat per alimentació i productes d'higiene per a infants de 0 a 3 anys, 140 per equipament escolar i 8 per a ulleres d'infants de 0 a 16 anys. Els ajuts destinats a serveis han estat per atenció psicosocial, reforç educatiu i educació no formal (el Centre Obert).
- Tallers i sortides amb les famílies. L'objectiu d'aquests tallers és oferir activitats per tal de potenciar les habilitats socials, la cohesió social i la convivència entre famílies de diferents cultures. S'ha

organitzat un taller de cuina on han participat 8 mares, un taller de costura on han participat 7 mares, sortides familiars al teatre on han participat 43 famílies, una jornada de convivència de pares i fills a la casa de colònies "el Caliu" de Planoles amb una assistència de 106 persones i una sortida per veure un partit del Barça on van participar 120 persones.

- Excursió de famílies. Anualment s'organitza una excursió per promoure la convivència entre pares i fills, fomentar la cohesió entre les diferents famílies i els professionals que formem la Fundació.
- Programa de la Renda Mínima d'Inserció. (Objectiu del programa). 10 persones han estat beneficiaris directes de l'ajuda i 19 indirectament.

El que s'ha assolit...

en el treball i seguiment familiar

- Ha augmentat la participació activa de les famílies en el procés socioeducatiu de seus fills.
- S'ha ofert un espai de contenció davant dificultats, valorem més propera la relació d'ajuda amb les famílies.
- S'ha consolidat el vincle entre família i l'equip de persones d'atenció directa.
- Ha augmentat la valoració de la tasca que realitzem.
- Les famílies han tingut una bona acollida i un adaptació progressiva però ràpida als canvis de normativa i d'organització de l'entitat.
- Integració i bona acollida de les famílies pakistaneses, participant de projectes concrets i participants a les activitats familiars.
- La gestió d'ajudes ha permès alleugerir la situació econòmica de les famílies destinant els pocs ingressos a altres necessitats i prevenir situacions de risc.

PROJECTE "NUTRICIÓ I HIGIENE, PILARS BÀSICS EN EL DESENVOLUPAMENT INFANTIL I FAMILIAR"

A banda dels programes i accions transversals amb les famílies que participen dels projectes i serveis de la Fundació, hem engegat un projecte emmarcat en el context de crisi econòmica actual. La crisi es fa palesa fonamentalment a través de la pèrdua de la feina i l'habitatge, fet que està colpit les capes més modestes de la nostra societat i que comporta l'empobriment d'un gran nombre de famílies i, per tant, un augment considerable d'infants que en pateixen directament les conseqüències.

El projecte, davant d'aquesta situació d'emergència social, executa diferents accions que s'ofereix a famílies amb ingressos econòmics insuficients o nuls i que no poden fer front a les necessitats bàsiques d'alimentació i d'higiene. Les accions són:

- Esmorzar en família. Pretén ser un moment pausat de relació entre pares i fills, en el que es reforcin els hàbits saludables de salut i higiene, alhora que s'ofereix un esmorzar equilibrat que inclou làctics, fruita i cereals. A més els infants s'emporten un entrepà o fruita, per esmorzar a l'escola. S'han atès 20 persones.
- Menjador escolar. Al llarg de l'any 2013, de

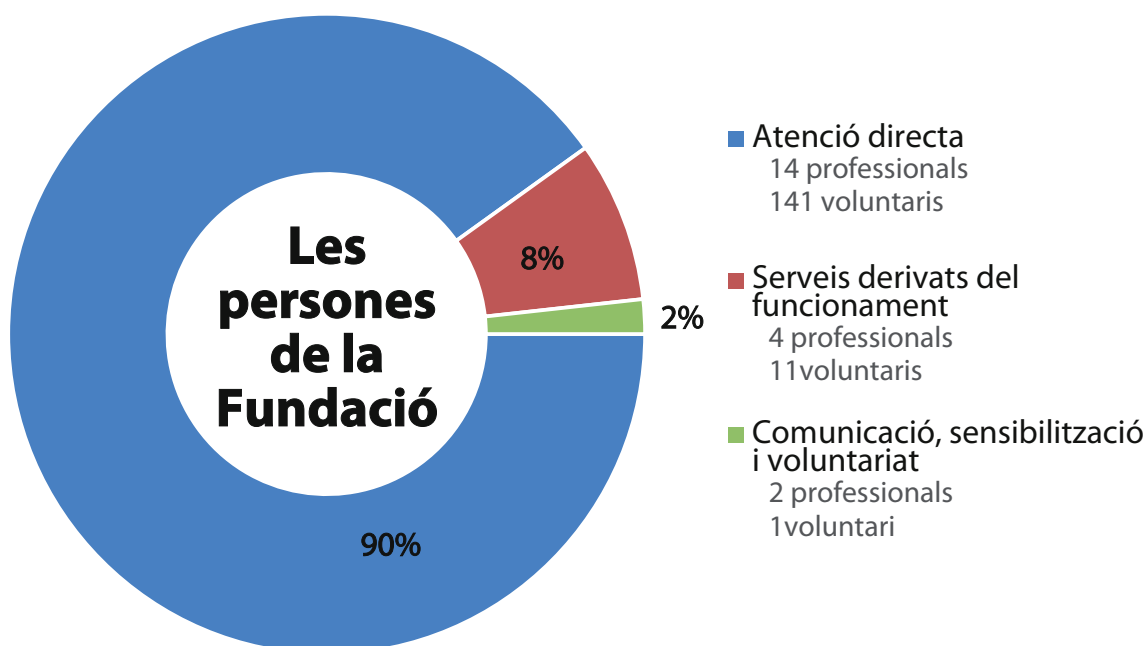

dilluns a divendres, de 13h. a 15h., hem atès a 83 infants, en edats compreses entre els 3 i els 18 anys. Es tracta d'infants o adolescents sense beca de menjador escolar i amb ingressos econòmics insuficients per fer front a una alimentació equilibrada. Les famílies han vingut derivades en un 60% dels Serveis Socials del barri i de les escoles o instituts. A més hem atès a 12 adolescents de 1r a 4t d'ESO, de l'escola CINTRA.

- Servei de dutxes. Dirigit a famílies que no disposen de les condicions mínimes en el seu habitatge, o perquè els hi han tallat els subministraments per falta de pagament. Permet fomentar hàbits normalitzats d'higiene personal de manera regular, tant de famílies ateses directament per la Fundació, com derivades per Serveis Socials.

LES PERSONES DE LA FUNDACIÓ

El Gavina és una entitat formada pels beneficiaris atesos, treballadors, voluntaris, patrons i donants. Els voluntaris van ser la força motriu que fa 34 anys van permetre passar de la idea “s’ha de fer alguna cosa amb els infants que hi ha als carrers del *barri xino*” al fet de posar en marxa “el primer centre diürn d’atenció socioeducativa per a infants i adolescents de Catalunya” (i probablement de l’estat espanyol). Ara el sector s’ha professionalitzat, però l’esperit segueix ben viu a casa nostra i acollim moltes persones que tenen neguit i ganes d’implicar-se en el procés de transformació social. Voluntaris que es comprometen amb els objectius de la Fundació.

ELS PROFESSIONALS

L’any 2013 ha comptat amb el següent equip de professionals:

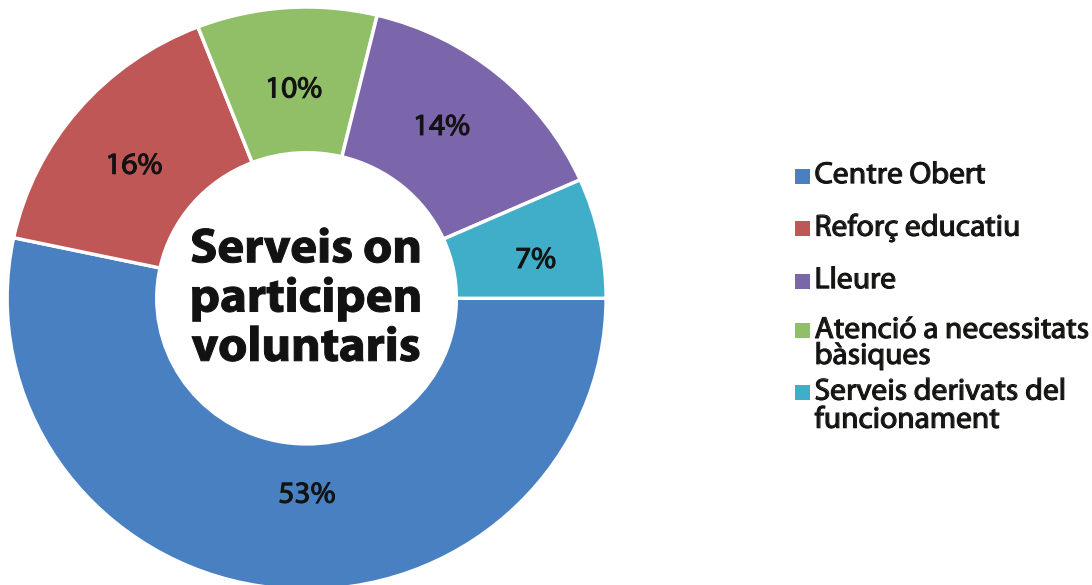
- En atenció directa hi ha implicats 14 professionals (directora, cap pedagògic, 7 educadors, 2 treballadores socials, responsable de menjador i cuinera).
- Hem comptat amb 21 estudiants en pràctiques que han treballat amb les educadores i educador del Centre Obert.

- En els serveis derivats del funcionament de la Fundació (administració, atenció a col·laboradors i donats, consergeria, gestió del magatzem, transport, neteja i suport informàtic) hi ha 4 professionals.
- Pel que fa a la comunicació, sensibilització i voluntariat, hi ha 2 professionals.

ELS VOLUNTARIS

La promoció de la qualitat de vida d’infants, adolescents i joves —des dels 4 als 21 anys— i les seves famílies del barri del Raval de Barcelona suposa oferir un ventall de serveis i activitats que requereixen moltes persones de suport. Els voluntaris complementen i recolzen el treball dels professionals en tots els àmbits i projectes:

- Recolzen la tasca educativa dels educadors del Centre Obert.
- Fan reforç per compensar el desfasament escolar.
- Donen suport a les activitats de temps de lleure en èpoques de vacances i ens sorprenem quan descobrim que molts repeteixen i es reserven uns dies de les seves vacances per dedicar-los al Gavina.

- Recolzen als professionals a consergeria, administració, cuina, magatzem, suport informàtic, gestionen el rober, s'impliquen en campanyes de captació de fons i campanyes solidàries... Mereixen una atenció especial els amics que des d'entitats externes a la Fundació complementen la nostra tasca de sensibilitzar la societat i mostren la realitat d'alta pobresa i exclusió social, convidant a tothom a construir una societat més justa.
- Donen suport en el menjador escolar.
- Realitzen tallers manuals que potencien les capacitats creatives i artístiques.
- Recolzen i dirigeixen activitats esportives.

EL PATRONAT

El patronat està format per 13 persones i formen l'òrgan de govern, administració i representació de la Fundació. El componen les següents persones:

President: Xavier Campà i de Ferrer

Vicepresident: Josep Tuñí i Picado

Secretari: Jordi Camós i Grau

Tresorer: Josep Maria Loza i Xuriach

Vocals: Antoni Castella i Riera

Agustí Llop i Vilanova

Lluís Framis i Bach

Ignasi Vives i Bach

Jaume Cabaní i Massip

Jordi Framis i Ferrer

Rocío Elvira i Quezada

Guillermo de Querol i Salimei

Lluís Portabella d'Alòs

Anna Castro (Directora),
assisteix amb veu però sense vot.

ELLS ENS HAN AJUDAT

El projectes i serveis de la Fundació es poden realitzar gràcies a les subvencions i els convenis que tenim signats amb l'**administració pública** i amb les aportacions d'**empreses, organitzacions i particulars**. Tanmateix, per alguns dels nostres projectes signem convenis amb valor afegit.

Aquest any amb l'objectiu de millorar la salut d'infants, adolescents i joves atesos a la Fundació, col·laborem estretament amb la Fundació Ramon Martí Bonet contra la ceguesa, per donar assistència sanitària en matèria oftalmològica a pacients en risc d'exclusió social, i amb la Fundació Josep Finestres, titular i gestora de l'Hospital Odontològic Universitari i l'Hospital Podològic de Barcelona.

Amb aquestes dues Fundacions formen un triangle d'atenció en aspectes de salut ocular, bucodental i de cura dels peus que ens permeten fer un salt qualitatiu important i ens apropa a poder garantir el dret a la salut a col·lectius vulnerables.

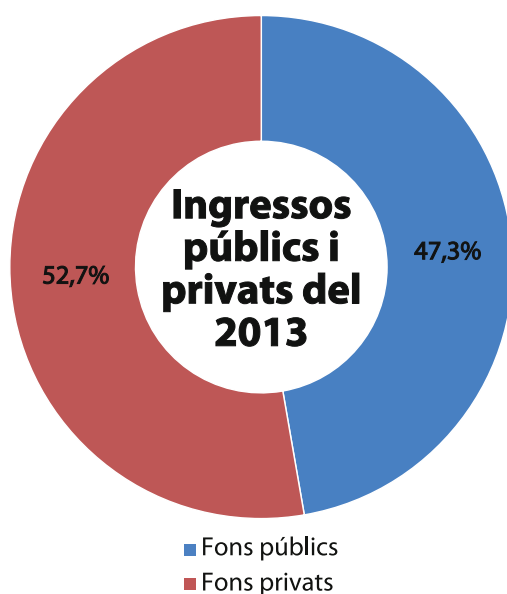
L'any 2013 hem comptat amb el suport de 233 socis i donants. A ells els hem d'agrair les aportacions que realitzen i que ens permeten a nosaltres ajudar i donar oportunitats a moltes famílies.

COL·LABORADORS

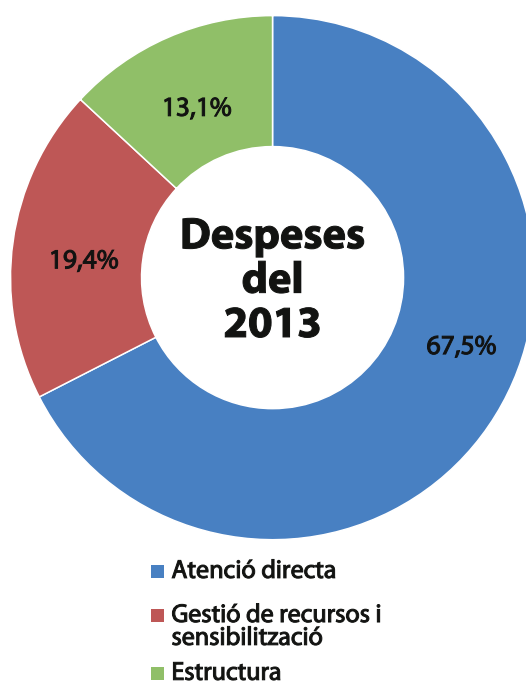
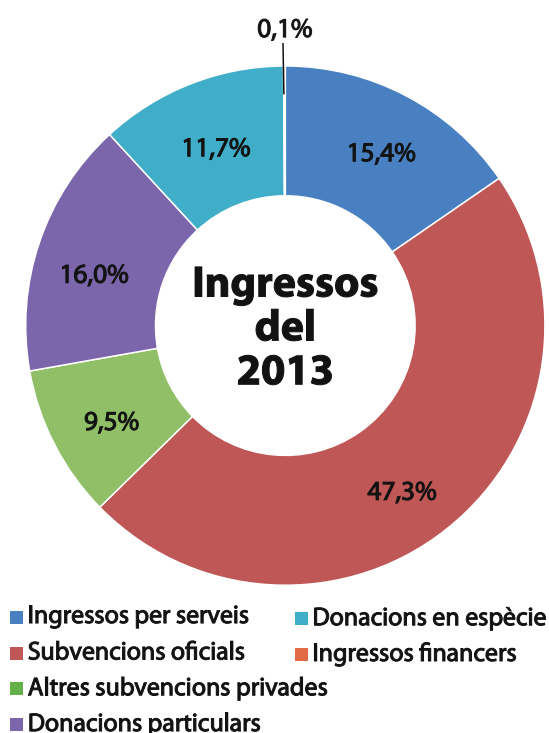
AAVV Diagonal Mar	Forn de Pa Sant Jordi
AAVV Sagrada Família	Forn de Sant Joan
Aceites y Más	Fundació Cottet-Mor
Amics Santuari St. Josep Manyanet	Fundació Empresarial Catalana
AMPA Escola Sagrat Cor - Jesuïtes de Casp	Fundació Fires i Festes
Associació de Veïns de Diagonal Mar	Fundació Francesc Carbó
Associació de Veïns Sagrada Família	Fundació La Salle Catalunya
Banc dels Aliments	Fundació Privada Cottet-Mor
Barratxina - Botiga Clarins Pineda	Gremi de Pastissers de Barcelona
Benjamin Franklin	Herederos de Confianza de D. Cayetano
Bernardino i amics	Planella y Fivaller, Conde de Llar
Blanca i Rafel Pico	Jesuïtes de Casp
C. Ciudad Condal Solé García, SL	Ko Koc - Casa Hugas SA
Carnisseria Marsol	La Brasería Gallega
CEIP Joan Miró	La Nau
Centre Català Comercial	La Salle Bonanova
Col·legi de Jesús i Maria	Obra Social Església de Montalegre
Col·legi Santa Teresa de Lisieux	Pare Manyanet
Col·legi Carme de Vilafranca	Parròquia de Sant Vicenç de Sarrià-Grup de
Comunitat de Vida Cristiana Berchmans/	Matrimonis
Congregación de la Anunciación y San Juan	Parròquia Francesa
Berchmans	Parròquia San Jaime Apóstol - Hermandad del
Equitypoint Hostels	Rocío
Esclavas del Sagrado Corazón de Jesús	Parròquia Sant Jordi
Escola Gravi	Parròquia Sant Josep Oriol
Escola Infant Jesús	Parròquia Santa Maria de Barberà
Escola Municipal de Música Can Ponsic	Religioses Esclaves del Sagrat Cor
Escola Sagrada família	Rotary Club Barcelona Pedralbes
Escola Sagrat Cor	Rovisofo SL
Escola Shalom	Sorptimist International
Fileg, SL	St. Peter's School
	Supermercats Condis

ELS NOSTRES COMPTES

La informació econòmica que presenta la Fundació Centre Obert Joan Salvador Gavina segueix les línies del Pla de Comptabilitat de les Fundacions i les Associacions Catalanes i, per tant, reflecteix de manera transparent les activitats que l'entitat porta a terme i dóna un coneixement prou ampli de la realitat econòmica i financera de la Fundació.

Per una banda, respecte als ingressos, la situació econòmica continua afectant negativament tant als ingressos provinents dels donatius particulars com als d'algunes subvencions que la Fundació havia rebut en exercicis anteriors. Respecte a les despeses, continuem endavant amb la política d'austeritat i d'estalvi marcada pel Patronat de la Fundació i que pretén donar continuïtat als projectes i complir amb els objectius fundacionals de l'entitat.

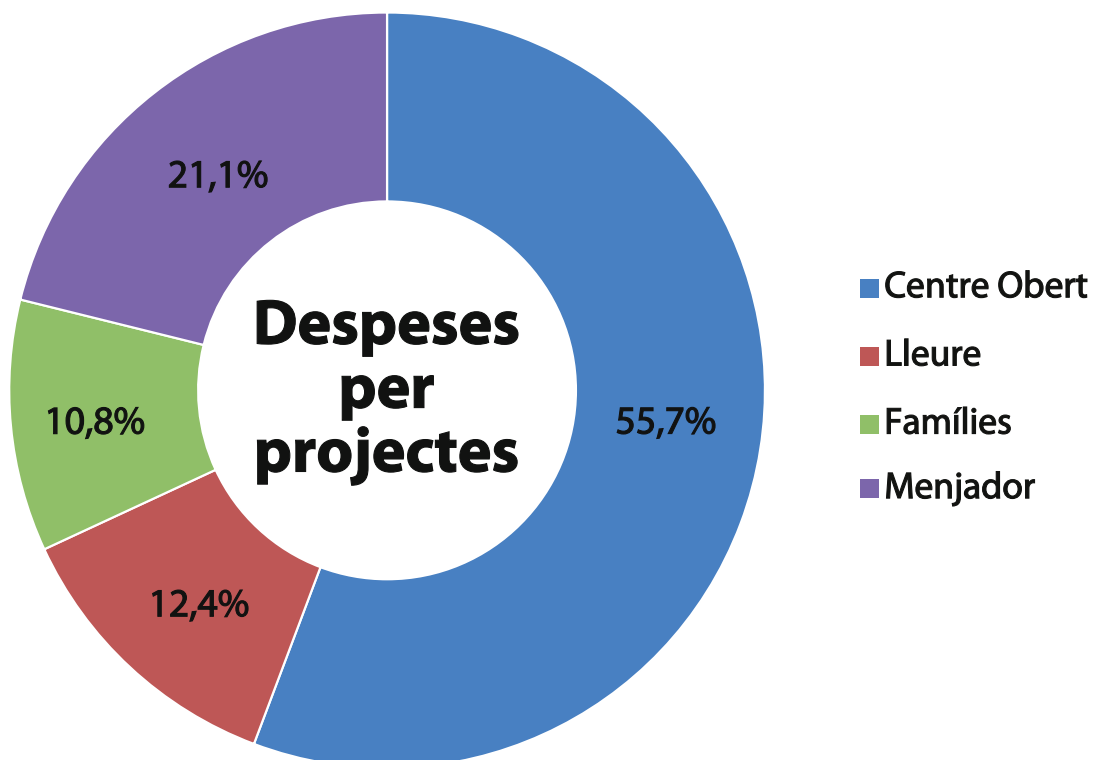

BALANÇ DE SITUACIÓ DEL 2013

Ingressos 2013	
Ingressos per serveis	113.166,67 €
Subvencions oficials	347.232,85 €
Altres subvencions privades	70.025,07 €
Donacions particulars	117.275,62 €
Donacions en espècie	86.144,44 €
Ingressos financers	797,76 €
Total ingressos	734.642,41 €

Despeses 2013	
Aprovisionaments	146.336,44 €
Despeses personal	475.806,37 €
Despeses d'exploració	106.255,96 €
Amortitzacions	328,79 €
Despeses financeres	59,04 €
Total despeses	728.786,60 €

Provisió de fons (diferència ingressos-despeses)	5.855,81 €
---	-------------------

Durant el 2013, la Fundació Joan Salvador Gavina ha mantingut conveni amb:

Fundació Centre Obert Joan Salvador Gavina
Nou de la Rambla, 39-41
08001 Barcelona - tel.. 93 442 66 83
www.centreobertgavina.org
info@centreobertgavina.org